စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၈ခုနှစ်ကာလတို(၆)လမှ ၂၀၂၁/၂၂ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူး တင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့် ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင် အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊

ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
တုတ်ကွင်းကျေးရွာ
မြန်အောင်မြို့နယ်

ရက်စွဲ၊၂၀၁၈ခုနှစ်၊ဩဂုတ်   လ   ရက်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွနုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့် ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန် စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို

အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာနှင့်ပထဝီအနေအထား

ကျေးရွာသည်ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတခရိုင်၊မြန်အောင်မြို့နယ်၊ ငါးဘတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊တုတ်ကွင်းကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။မြန်အောင်မြို့နယ်၏ အနောက်တောင်ဘက်၊ ပုသိမ်–မုံရွာသို့ဆက်သွယ် ဖောက်လုပ်ထားသော ကားလမ်းမကြီး၏(၂)မိုင်ခန့်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့် ဒေသဖြစ်ပြီး၊မြေနိမ့်ပိုင်းတွင်တည်ရှိသောကြောင့် မိုးတွင်းကာလတွင် ချောင်းရေများ စီးဆင်း လာတတ်ပြီး လယ်စိုက်ခင်းများ ရေလွှမ်းမိုးခံရပြီး သီးနှံများ ပျက်စီးတတ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။လယ်ယာမြေများသည့် စပါးနှင့်ပဲစိုက်ပျိုးရန်အတွက် အဓိက အားထားရာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျေးရွာသည် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်လက်မ (၆၀)ခန့်ရရှိပြီး၊ သဘာဝပေါက်ပင်များမှာ ပျဉ်းကတိုး၊ ကျွန်း၊ သစ်ယာ၊ အင်ကြင်း၊ ဝါး၊ သရက်၊ တောင်မရွေး၊ နလင်ကျော်၊ ဂုံခါး၊

ဘုမ္မာရာဇာ စသည့်သဘာဝ ပေါက်ပင်များအလေ့ကျ ပေါက်ရာဒေသလည်း ဖြစ်ပါသည်။ မိုးစပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်(၃၀၄)ဧက၊ နွေစပါးစိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်ဧက(၁၅၀)ဧက၊ ငှက်ပျော၊သရက်၊ ပိန္နဲပင်များစသည့် သီးနှံစိုက်ပျိုးနိုင်သောဉယျာဉ်ခြံမြေ(၈)ဧကနှင့်မြေပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲ စသည့်သီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သော ယာဧက(၁၉၉)ဧကရှိပါသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၇၅) စုနှင့် ကျား (၂၉၁)၊ မ(၃၀၅) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၅၉၆) ဦးရှိကာတစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၃.၄) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှနှုန်း (၅) ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုး အများဆုံးနေထိုင်ကြပြီး

အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၆၉.၄ % ရှိပြီး အမျိုးသမီးမှာ အမျိုးသားအရေအတွက်ထက် ၂% ပိုများသဖြင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များ ကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင် များကိုဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်း အမြစ်ကို ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အကူ ပြုစေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေ အနေအထား မှာ ယေဘူယျအားဖြင့် နိမ့်ကျပါသည်။ ဆင်းရဲ ချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၁၁%)ခန့်သာ ဥစ္စာဓနပြည့်စုံပြီး (၁၃%)ခန့်မှာ အသင့်အတင့် ချောင်လည်ကာ (၃၀%)ခန့်မှာ ဆင်းရဲ ကြပြီး အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏(၄၆%) ခန့်မှာ အလွန်ဆင်းရဲကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၄၂)စု၊ ကိုယ်ပိုင် စိုက်ပျိုးရေး အနည်းငယ်သာ လုပ်ကိုင်သည့် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၅၃)စုနှင့် ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု၏ (၄၆%)သည် မြေယာမဲ့

အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အဆင့်များတွင် ရှိနေပြီး လူများစုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်ရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းစသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စု များ၏ ၇၆% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၁၃၃) စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၁၆% မှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှါးပဲ သုံးလခန့်နှင့် ၂၉ % ခန့်မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှါးစရာမလိုပဲ ၃ လမှ ၅ လခန့်နှင့် ၃၁% မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှါးစရာမလိုပဲ ၆ လမှ ၁၂ လအထိ နပ်မှန်အောင် စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စု အားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၁၀၀,၀၀၀/- ကျပ်မှ ၅၀၀,၀၀၀/- ကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။ ချေးငွေအများစုကို မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းမှ ချေးယူရရှိ ကြသည်။ ချေးငွေများကို အသုံးပြုကြပုံမှာ စားသုံးရန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်နှင့် ကျန်းမာရေး

ကိစ္စရပ်များအတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယ အနေအထားတွင် သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု နည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၄၆) ဦး တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုသာ အသင့်အတင့်အနေအထားတွေ့ရပြီး ကျန်အမျိုးအစားများကို နိမ့်သည့် အနေအထားများတွင်သာ တွေ့ရသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် သူများအတွက် အုပ်စုအလိုက်ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှု မြင့်မားကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဃ) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာရှိအလယ်တန်းကျောင်းတွင် (၆၀'x၃၀')အုတ်တိုက်ကျောင်းဆောင် (၁)ဆောင်ရှိပြီးအမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ/မ(၅)ဦးရှိပြီး ဝန်ထမ်းလုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ကျေးရွာတွင် လက်ရှိပညာသင်ကြား နေသော ကျောင်းသားကျောင်းသူများမှာ မူလတန်း ကျား(၂၀) ဦး၊ မ(၁၉)ဦး စုစုပေါင်း(၃၉)ဦး၊ အလယ်တန်းကျား(၂၄)ဦး၊ မ(၂၅)ဦး စုစုပေါင်း (၄၉) ဦး၊ အထက်တန်း ကျား(၉)ဦး၊ မ(၁၆)ဦး စုစုပေါင်း(၂၅)ဦး၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်တွင် မ(၇)ဦးပညာသင်ကြားနေကြပြီး၊ မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်များပြီး၊ အခြား ကျောင်းနေ အရွယ်နည်းပါးပါသည်။ ယခုလောလောဆယ်တွင် KG ကျောင်းသား(၆)ဦးကျော် ရှိသော်လည်း KG ကျောင်းဆောင်သီးသန့်မရှိ၍ ဖြစ်သလိုသင်ယူနေရခြင်း၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ မရှိခြင်းတို့ကိုလည်း ကြုံတွေ့ နေရပါသည်။ ကျောင်းသူ/သားများ အားလပ်ချိန်တွင် အပန်းဖြေကစားနိုင်မည့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ၊ ဆီးဆော့၊ ဘားတန်းစသည်တို့ လုံးဝ မရှိသေးပါ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ၊ စာရေးခုံ၊ ထိုင်ခုံ တို့လည်း ပြည့်စုံမှုမရှိသေးသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာသင်ယူနိုင်မှုအခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်းကြောင့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားနည်းပါး၍ အခြားနေရာများသို့ ဝင်ငွေနိမ့်အလုပ်များကိုသာ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေရပါ သည်။ ရပ်ရွာရှိမိရိုးဖလာ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်များတွင်လည်း ရာသီချိန်ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ဝင်ငွေနိမ့်ပါးစွာလုပ်ကိုင်ရ၍ အလုပ်စဉ်ဆက်မပြတ်ရေးအတွက် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ လုပ်ငန်းခွင်များတွင် ကျွမ်းကျင်သော အလုပ်သမားများ ဖြစ်စေရန် အသက်မွေး

ဝမ်းကျောင်းပညာ သင်တန်းများ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါက များစွာအဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

(င) ကျန်းမာရေးအခြေအနေ

ကျေးရွာသည်အင်ပင်တိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် (၁၃)မိုင်ခန့် ကွာဝေး၍ မြန်အောင်မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ (၂၀)မိုင်ကျော်သွားရပါသည်။ ရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း မရှိသည့်အတွက် အခြားကျေးရွာများသို့သွားရောက်ဆေးကုသမှုခံယူရပါသည်။ကျေးရွာတွင် ငှက်ဖျားရောဂါ

၊သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ၊ ဆီးချို ရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါနှင့် အဟာရချို့တဲ့မှုရောဂါများသည် ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ အသဲရောဂါ(ဘီ၊စီ)နှင့် အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုမရှိ ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်လွန်ခဲ့သော(၁၂)လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှုများ ပုံမှန်ပြု လုပ်လျှက်ရှိပါသည်။ ကျန်းမားရေးဝန်ထမ်း နည်းပါးသောကြောင့် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော ရောဂါများမှ ကင်းဝေးစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ထိရောက်စွာ မပြုလုပ်နိုင်ပေ။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျား-မ ဆိုင်ရာအခွင့်အရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများက ဦးဆောင်လေ့ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ ဖြစ်သော ထမင်းချက်၊ ရေခပ်၊ ကလေးထိန်းခြင်းစသော ကိစ္စများဆောင်ရွက်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်အမျိုးသမီးများသည်ပေါင်းနုတ်ခြင်း၊ ကောက်စိုက်ခြင်း၊ အမျိုးသားများသည်လယ်ထွန်ခြင်း၊ပျိုးနုတ်ခြင်းစသည့်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ တန်ဆောင်တိုင်မီးထွန်းပွဲတော်၊ သီတင်းကျွတ် မီးထွန်းပွဲတော်၊ ညောင်ရေသွန်းပွဲတော်၊ သင်္ကြန်ပွဲတော် စသည့် ပွဲတော်များကျင်းပခြင်း၊ ကျေးရွာရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ဆရာတော် ဘုရား၏ ဦးဆောင်မှုနှင့် ဂေါပကအဖွဲ့များ ပေါင်းစပ်၍ တရားစခန်းပွဲများ ကျင်းပကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ပွဲတော်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသား များနှင့်တန်းတူ လုပ်ငန်းများပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် လုပ်အားခ ပိုမိုရရှိကြသည်။ ဒေသတွင်း အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ နည်းပါးနေသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မူလတန်းကျောင်းပညာရေးမှ တက္ကသိုလ် ပညာရေးအထိ ကျား-မတန်းတူ အခွင့်အရေး ရှိပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အများနှင့်ဆိုင်သော သာရေးနာရေးလုပ်ငန်း ကိစ္စများ တွင်ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဂေါပကအဖွဲ့ ၊ အရံမီးသတ်တပ်ဖွဲ့၊ လူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီ၊အမျိုးသမီးရေးရာ၊ ဓမ္မစကူးအဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်။ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့သည် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်း ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာသည်မြို့နှင့် ကွာဝေးပြီး နွေရာသီတွင် မီးဘေးကြိုတင် ကာကွယ်ရေး၊ မီးအသုံးပြု ပုံနည်းစနစ်များ ကောင်းစွာနားမလည်သောကြောင့် နွေရာသီ မီးဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါက ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ မြို့နယ် မီးသတ်ဦးစီးဌာန ၊ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း၊ အခြားသော ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်ရေး သရုပ်ပြ ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် မီးဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုများမှ ကာကွယ် နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် သာရေးနာရေး လူမှုရေးကိစ္စကြီးငယ် ပေါ်ပေါက်လာလျှင် ရွာသားများ စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဝိုင်းဝန်း ဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့် ကောင်းများ ရှိပါသည်။ တုတ်ကွင်းကျေးရွာအား ခြုံငုံ၍သုံးသပ်ရလျှင်သာရေးနာရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက် ရန်မိရိုးဖလာ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်း များကအားကောင်း ကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်းချ၍ ရေရှည် ဆောင်ရွက် နိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းစနစ်မရှိသေးပါ။

(ခ) သီးနှံသားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်မိုးစပါး၊ နွေစပါးနှင့် ပဲအမျိုးမျိုးကိုအဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။ စိုက်ကေ အဖြစ်ဧက(၂၉၀)ရှိပြီး မိုးစပါးပျမ်းမျှ(၆၅)တင်းခန့်နှင့် ပဲ(၁၅)တင်းခန့် မြေပဲ(၃၀)တင်း ခန့်ပျမ်းမျှ ထွက်ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အသင့်အတင့်ရရှိနိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေး ပစ္စည်းကုမ္ပဏီများမှလည်း တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးပါသည်။ တောင်သူ အများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမား ရှားပါးမှုနှင့် ပြည့်စုံလုံလောက်သော လုပ်အားခ မပေးနိုင်ခြင်းစသည့် ပြဿနာများနှင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုတို့ကို ရင်ဆိုင် နေရသည်။

ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်မျိုးရင်းများဖြစ်သော ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲတို့ကိုသာမွေးမြူကြသည်။ရာသီအလိုက်ဖြစ်တတ်သော ရောဂါများကြောင့်သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိပါသည်။ နည်းပညာဝန် ဆောင်မှုကိုမြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနတို့မှရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်း အင်အားမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှုအားနည်းသည်။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများ အနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တည်ထောင် တိုးချဲ့ရန်ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြချေ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ ဈေးရောင်းခြင်း လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြပါသည်။ အခြား လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထား တွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများ တွင်သာ အလုပ်အကိုင် များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးပါသည်။ ကျေးရွာ တွင်အလုပ် လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ များပြား ခြင်းသည် ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများအား တက်ရောက် နိုင်မှုနည်းပါးပါသည်။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု အချို့သာ သင်တန်းများသို့ တက်ရောက်နိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်အခြားသီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတု ဓါတ်မြေသြဇာသုံး စွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံ ပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးနည်းစနစ်အား အသုံးပြုမည်ဆိုပါက အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဘူးခွံ၊ ကော်နှင့်ဆက်စပ်သောပစ္စည်းများအား စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့် သည်။

ဤကျေးရွာသည်မြေနိမ့်ဒေသ အပိုင်းတွင်းတည်ရှိ၍ ရေကြီးမှုဒဏ်နှစ်စဉ် ခံရတတ်ပါသည်။ မြေနိမ့်ပိုင်းဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့ တစ်ခါတရံ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာမှ တောင်သူလယ်သမားများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးပေးသော ချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း(၀.၈၀)ကျပ်တိုးနှုန်း၊ တစ်ဧက (၁၅၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး(၁၀)ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကိုအဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက်များပြား ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ အကြွေးတင်ရှိမှုကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ အကြွေးငွေ ပမာဏသည် ကျပ်(၁၀၀၀၀၀)မှ (၅၀၀၀၀၀)ထိရှိကြောင်းတွေ့ရှိရ သည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းဆောင်(၁)ဆောင်ရှိပြီး (၆၀'×၃၀') သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာ၊အင်္ဂတေခင်းကျောင်းဆောင်များဖြင့် သင်ကြားပေးသည်။ ကျေးရွာသားအားလုံးမှာရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာကျောင်းတက်နှုန်းမှာ အလယ်အလတ်အဆင့်သာ ရှိပါသည်။ ရွာနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ကျောင်းသားအများစုမှာလည်း တက်ရောက်ကြသောကြောင့် ပရိဘောဂနှင့်သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများလိုအပ်နေပါသည်။ ကျောင်းတွင် ဆရာမစုစုပေါင်း (၅)ဦးနှင့် ကျောင်းသား/သူပေါင်း(၄၃)ယောက်တို့ဖြင့် ပညာသင်ကြားနေပါသည်။ ဆရာ တပည့်အချိုးမှာညီမျှပါသည်။ကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် ကျောင်းသား/သူများအတွက် ပြဋ္ဌာန်း စာအုပ်များ နှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသော်လည်း ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားရှိခြင်း မရှိပါ။

သောက်သုံးရေအတွက် ရေတွင်း၊လက်နှိပ်ရေတုံကင်၊ အဝီစိစက်တပ်တွင်းများမှ ရေရရှိပြီး လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ တစ်ရွာလုံး၏(၄၅%)မှာအိမ်သာများကို ကွန်ကရစ်ခွေဖြင့်လည်းကောင်း၊ အုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါးရိုင်ပက်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆောက်လုပ်

သုံးစွဲကြပါသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စု(၉၇)စု(၅၅%)မှာအခြားအိမ်သာများသို့ သွားရောက်အသုံးပြုကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်ကြောင့်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ် ပွားမှုများ ရံဖန်ရံခါဖြစ်ပွားပါသည်။စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် လုံလောက်သော အိမ်သာများကို စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်သော နေရာသီးသန့်မရှိသော်လည်း ကျေးရွာပိုင်ဘောလုံးကွင်းရှိပါသည်။ လူငယ်များအနေဖြင့် ဘာသာရေးပွဲများနှင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦ–လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်းရှိလမ်းအများစုမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး ကား၊ ထော်လာဂျီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ဆိုင်ကယ်များနှင့် စက်ဘီးများကို အသုံးပြု သွားလာကြပါသည်။ ကုန်းလမ်းဆက်သွယ်ရေးအတွက်မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၇၃)စီး၊စက်ဘီး(၅၃)စီး၊ ထော်လာ ဂျီ (၁)စီး တို့ကိုအသုံးပြုလျက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကိုအသုံးမပြုနိုင်သေးပါ၊ အိမ်ထောင်စု(၆၈)စုမှာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆိုလာစနစ်ဖြင့်သုံးစွဲကြပါသည်။ ကျန်အိမ်ထောင်စု(၁၀၇)စုမှာ လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်ကြပေ။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြား ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ

အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး သတင်းအချက်အလက် ချိတ်ဆက်မှုများ အတွက် များစွာ အသုံးဝင်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်၊အမှုအခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်း မှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ သို့သော် ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေး ဆွဲထားခြင်း မရှိသေးပါ။

ကျေးရွာသူ/သားများသည် ရဲစခန်းသို့အလွယ်တကူချိတ်ဆက်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း ရာဇဝတ်မှု များနည်းပါးပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ် မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏(၆၈)အိမ်ထောင်စုမှာ ဆိုလာစနစ်ကို အသုံးပြုခြင်းကြောင့်ကျေးရွာရှိ ကျောင်းသူ/သားများအတွက်စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ် ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ် သုတ၊ ရသနှင့် သတင်းအစုံအလင်အား တီဗွီဖန်သားပြင်မှ ကြည့်ရှုနိုင်ခြင်းစသော လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရေးအတွက် အထောက်အကူ ပြုနေသည်။

လူဦးရေအားလုံး၏(၇၀%)မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက်အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်း များကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသား အရင်း အမြစ်ကို တိုးတက်ကောင်းမွန်

စေပါသည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများ နှင့် ဝန်ဆောင်မှု များသို့လည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်း မှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေ ဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း ထူးကြီးတိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့်အင်ပင် တိုက်နယ်ဆေးရုံများ သို့လည်း သွားရောက်၍ ဆေးဝါးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များအနေဖြင့် လယ်ယာမြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်းလယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ပုသိမ်-မုံရွာ ကားလမ်းဘေးတွင်တည်ရှိပါသည်။။ ဟသ်ာတမြို့၊ မြန်အောင်မြို့၊ ပုသိမ်မြို့နှင့် ရန်ကုန်မြို့တို့သို့ ကားလမ်းဖြင့် ကူးသန်းသွားလာနိုင်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချရန်အတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုများနှင့် ဈေးကွက် ဖန်တီးမှုများကို ပြုလုပ်ပါက အထူးတိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်အမှုအခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့်ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများသည် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ် ရေးကိုအသုံးပြုနိုင်ကြသဖြင့် လိုအပ် သောသတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ် သိရှိနိုင်ပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများအတွက် လက် လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေဆီမြေသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြား သယံဇာတအရင်းအမြစ်များထွက်ရှိခြင်းမရှိပေ။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်သော်လည်း လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန်

ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံများမှာ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပါက ပိုးမွှားများ ကျရောက်သည့် အန္တရာယ်ကိုကြုံတွေ့ရသည်။

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းတည်ရှိပြီး၊ စာသင်ကျောင်းမှာ ကြံခိုင်မှုပိုင်းတွင် အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန ရှိသော်လည်း ဆေးဝါးလုံလောက်မှု မရှိသဖြင့် အရေးပေါ်ရောဂါများဖြစ်ပွားပါက မြန်အောင်မြို့နယ်ဆေးရုံးသွားရောက် ကုသရသဖြင့် အချိန် ကြာမြင့် မှုရှိပေသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့် (၅)နှစ် တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှ ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေအထား တိုးတက်ရရှိ လာစေရမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှ တဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့ပြီး ကျေးရွာအခြေအပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရား တိုးတက်လာစေရမည်။

က.၄) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာရှိ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် အခြေခံအဆောက်အဦ များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး ကောင်းမွန်သော ဈေးကွက်ကြီးကို ဖန်တီး တည်ဆောက်မည်။

က.၅) ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင် ကာကွယ်ရေးများကို ချမှတ်ပြီး ကျေးရွာသူ/သားတို့၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မည်။

က.၆) ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေတ်မီလယ်ယာများ ဖော်ထုတ်ပြီး အရည်အသွေးမြင့် စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန် များထုတ်လုပ်မည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးချေးငွေ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ အသုံးပြု နိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာ အသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေး လုပ်ငန်း နှင့် ချေးငွေများ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ပိုမိုရ ရှိစေရန်အတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးငွေ ရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက် ပေးမည်။ အရင်းအနှီး ငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေး မည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ တက်ရောက် နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို ရွေးချယ်စီစဉ်ပေးရမည်။

ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အ ထော်အကူပြုပေမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင်စံချိန်မီသောစာသင်ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်နှင့် ပရိဘောဂ အသုံး အဆောင် ပစ္စည်းများ အလုံအလောက်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက် တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းရမည့် ကိစ္စများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းကျင်ပြီးသော အစိုးရ ဆိုင်ရာများ နှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက် များအရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော် အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်အထိ ပံ့ပိုးမှု ပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနနှင့် အဖွဲ့ အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စစ်ဆေးခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှလည်း အထောက်အပံ့ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံး အတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏ ပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို ပြင် ဆင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ နွေစပါး၊ ပဲနှင့် ရာသီပေါ်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးပါသည်။ သို့သော် လယ်ယာလုပ်သား ရှားပါးလာမှုနှင့်အတူ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်လာမှုတို့ကြောင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် အချိန်မှီပြီးစီးရန် အနည်းငယ် အခက်အခဲကြုံတွေ့ ရတတ် ပေသည်။ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေနေရာများ ရှိပြီး ဝင်ငွေကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နည်းပညာများနှင့် ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများနှင့် ပြည်သူတို့ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးရေး

တုတ်ကွင်းကျေးရွာတွင် လူငယ်အချို့အား ၎င်းတို့ဘဝတိုးတက်ရာ အာမခံချက် ပေးနိုင်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများရရှိအောင် ချိတ်ဆက် ကူညီ ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်သင့်ပေသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် (၅)နှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိက သော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက (၅)နှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့် ကာလမှဖော်ထုတ် ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာကျေးရွာ လူထုသည်(၂)နှစ်၊ (၃)နှစ်တာကာလစီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်း ရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း (၅)နှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ် ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါသည်။ သို့ပါသော ကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့် (၅)နှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများမပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှု မရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် (၅)နှစ်တာ ကာလ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင် အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲခြားပါသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း များအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု တို့ကို ခွဲခြားသိ ရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်း ကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိ ရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းတွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာအထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်ပါသည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက်ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပူးတွဲပါဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာ လူထုသည် နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားခြင်း စနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးတွင် စီမံ ချက်များ၊ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ရမှတ်	ဦးစားပေးအဆင့်
၁	အဆောက်အဦ	ချဉ်းကပ်လမ်းချောင်းကျောက်ခင်းခြင်း	၉၉	၁
၂	။	ကျေးရွာချင်းဆက်ချောင်းကူးတံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၉၆	၂
၃	မီးလင်းရေး	ဆိုလာမီးလင်းရေး	၅၁	၃
၄	လူငယ်	အားကစားကွင်းရရှိရေး	၃၄	၄
၅	ကျန်းမာရေး	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်ရန်	၂၉	၅
၆	စိုက်ပျိုးရေး	စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး	၂၆	၆
၇	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ရန်	၂၃	၇

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံ ချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက် ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက် ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်း ပေးမည်။

စီမံချက်		အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ရွာချင်းဆက်လမ်းချောင်းကျောက်ခင်းခြင်း	၁	✓				
၂	ကျေးရွာချင်းဆက်ချောင်းကူးတံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၂		✓			
၃	ဆိုလာမီးလင်းရေး	၃			✓		
၄	အားကစားကွင်းရရှိရေး	၄			✓		
၅	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်ရန်	၅				✓	
၆	စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး	၆				✓	
၇	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ရန်	၇					✓

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

ကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက် ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်း ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	ရွာချင်းဆက်လမ်းချောင်းကျောက်ခင်းခြင်း			✓		
၂	ကျေးရွာချင်းဆက်ချောင်းကူးတံတားတည်ဆောက်ခြင်း			✓		
၃	ဆိုလာမီးလင်းရေး			✓		
၄	အားကစားကွင်းရရှိရေး			✓		
၅	ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်ရန်				✓	
၆	စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး		✓	✓		
၇	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ရန်				✓	

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင် အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိက ယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍

သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာ ကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။လယ်သမားအဖွဲ့ကလည်း လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြု လမ်းအဆင့်မြှင့် တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ ရပါမည်။ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေးကြီးကြပ်ရေးစသည့်လုပ်ငန်းများအတွက်
- ကန်ထရိုက်များစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်း များ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သောသတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန် သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်

သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန် ယူပါမည်။ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုရန် ကောက်ခံခြင်း၊စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်

တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာစမ်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသတ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်း စနစ်၊လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Physical Progress) နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial Progress)တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက် အလက်များ (Baseline)ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (Indicator)များဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံ စာ (Monitoring Report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ တင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု ကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ်ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်–

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical Progress)

– စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ

–အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများ နှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊

–ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial Progress)

–ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက် နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)

–သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့်အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊

–ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊

– ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့်သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ(၂)မျက်နှာ၊(၃)မျက်နှာခန့် ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်

ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ ကျေးရွာသူ/သား များ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ)　နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက် မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့် အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

–ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊သတင်းမီဒီယာများ ၊ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင် သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ)　နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန် ပိုင်းအလိုက်လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း ဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ(၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	**ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများ လည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ပြီး ရောင်းချနိုင်သည်။ စပါး၊နှမ်း၊ ငုက်ပျော ၊ကွမ်း နှင့် သရက်တို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည့်အတွက်မိသားစုဝင်ငွေတိုးပွားစေပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	တုတ်ကွင်းကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသ မြေနိမ့်ပိုင်းတွင်တည်ရှိပြီး၊ဟင်္သာတခရိုင်၊ မြန်အောင်မြို့နယ်၊ နှင့် ပုသိမ်-မုံရွာ ကားလမ်းမကြီး၏ ဘေးတွင်တည်ရှိပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	ကျေးရွာအတွင်း ဖွဲ့စည်းထားသောလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊အဖွဲ့များ၏။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက်အားကောင်းမှုရှိပြီး၊ ထို အထောက်အပံ့များသည် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြားအသေးစားလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်ရန် လွန်စွာအထောက်အပံ့ကောင်း များဖြစ်စေပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက် များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီးကျန်းမာ ရေးပံ့ပိုးပစ္စည်[illegible]ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်းအလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြ[illegible]ကျေးရွာသားများအနေဖြင့်စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှု အတွက်လည်း ထူးကြီးတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ အင်ပင် တိုက်နယ်ဆေးရုံများသို့သွားရောက်ပြီးဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင် ကြသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို အသုံးမပြုနိုင်သေးပေ။ ဆိုလာစနစ်ဖြင့်သာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဆောင်ရွက်လျှက်အသုံးပြုလျှက်ရှိပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ၊ ယေဘုယျအားဖြင့်အဟန့် အတား စိန်ခေါ်မှု အများအပြား မတွေ့ရှိရပေ။ သို့သော်ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး၊ အဖွဲ့များကြားတွင်အား ပြိုင်မှု အချို့ရှိနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှု အနည်းငယ် အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူ သုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ် မြေရိုင်းများ ထပ်မံ မတိုးချဲ့ နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ရှိသောလည်း အရေးပေါ်ကိစ္စ ရပ်များတွင်အခြားဒေသသို့(ထူးကြီးတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ အင်ပင် တိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် မြန်အောင်မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့) သွားရောက် ကုသရ သဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိပေသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၄	၂	၆
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၅	၁၇	၃၂
၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၃	၁၉	၄၂
၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၆	၃၀	၅၆
၁၅ နှစ် မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၀၆	၂၀၈	၄၁၄
၆၅ နှစ်နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၇	၂၉	၄၆
စုစုပေါင်း		**၂၉၁**	**၃၀၅**	**၅၉၆**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		**၁၇၅**		

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊(၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် နို့စို့အရွယ် ကျား(၄)ဦး၊မ(၂)ဦး ၊(၅)နှစ်အောက် ကလေးငယ်ကျား(၁၅)ဦး၊ မ(၁၇)ဦး၊ မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် ကျား(၂၃)ဦး၊မ(၁၉)ဦး၊ အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ် ကျား(၂၆)ဦး၊မ(၃၀)ဦး၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ် ကျား(၂၀၆)ဦး၊မ(၂၀၈)ဦး၊ သက်ကြီးရွယ်ကြီး ကျား(၁၇)ဦး၊ မ(၂၉)ဦး ရှိပြီး ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေအားလုံး၏ (၆၉.၄ %) ရှိပြီး အမျိုးသမီးမှာ အမျိုးသားအရေအတွက်ထက် အနည်းငယ်ပိုများသဖြင့် အမျိုးသမီးများ လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ပါသည်။

(၂) သဘာဝအရင်းအမြစ်နှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ

(၂-၁) ကျေးရွာ၏ မြေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ရေအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ရေအရင်းအမြစ်အခြေအနေ

မြေ အမျိုးအစား	**ဧရိယာ (ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ ညံ့**	**ရေရရှိမှု (ရ/မရ/ အနည်း အကျဉ်း)**	**ရရှိနိုင်သောရေအရင်းအမြစ် (မြေအောက်ရေ၊ချောင်း၊မြစ်၊စိမ့်စမ်း စသည်)**
လယ်မြေ	၂၉၀	သင့်	ရ	မြေအောက်ရေ/ချောင်းရေ
ယာမြေ	၃၆	သင့်	ရ	ချောင်းရေ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၅	သင့်	ရ	မြေအောက်ရေ
အိမ်ခြံဝန်းစိုက်ခင်း				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၂၃	သင့်	ရ	ချောင်းရေ
စားကျက်မြေ	၁၅၅	ညံ့	မရ	
ပလပ်မြေ				
သစ်တောမြေ				
စုစုပေါင်း	၅၁၂			

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊

မှတ်ချက်။ ။ရေရရှိသည့် အရင်းအမြစ်အမျိုးအစား -ဆည်၊မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လယ်မြေဧက (၂၉၀)ဧက၊ယာမြေဧက(၃၆)ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံဧက(၅)ဧက၊ကိုင်း/ကျွန်းမြေ(၂၃)ဧကနှင့်စားကျက်မြေ(၁၅၅)ဧက ရှိပါသည်။ မြေဆီလွှာ အရည် အသွေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် ရေအလုံအလောက် ရရှိပါသည်။ရရှိနိုင်သော ရေအရင်းအမြစ်များမှာ မြေအောက်ရေကဲ့သို့သော အဝီစိတွင်းနှင့် ချောင်းရေ တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၂-၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၃) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)**	**အသုံးပြုနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)**
ကာဗွန်(ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်၊ကျောက်မီးသွေး၊သဲ)စသည့်	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
အပင်မျိုးစိတ်များ (လူ၊တိရိစ္ဆာန်တို့အတွက် အသုံးဝင်သော)	သင့်	လွယ်
ပျှမ်းမျှအပူချိန်-	ပျှမ်းမျှမိုးရေချိန်-	

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။ ။ကျေးရွာတွင် ဓါတ်သတ္တုအရင်းအမြစ်များ ရရှိမှု မရှိပါ။လူနှင့်တိရစ္ဆာန်များအတွက် အသုံးဝင်သော အပင်မျိုးစိတ်များ အသင့်အတင့် ရရှိမှု ရှိပါသည်။အသုံးပြုနိုင်ဖို့လည်း လွယ်ကူပါသည်။

(၃) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ဇယား(၄) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	အဖွဲ့အစည်း၏စွမ်းဆောင်ရည်အခြေအနေ (သို့)ခိုင်မာတောင့်တင်းမှုဆိုင်ရာရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	ကျောင်းကော်မတီ	၁ ☐ ၂ Â ၃☐	ပညာရေး Â ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကျောင်းသား/သူများ၏ပညာရေးထောက်ပံ့မှုများကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပါသည်။
၂	ဂေါပကအဖွဲ့	၁ ☐ ၂☐ ၃Â	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေးÂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောကိစ္စများ တရားစခန်းပွဲများ ဆောင်ရွက်ပါသည်။
၃	မီးသတ်တပ်ဖွဲ့	၁ ☐ ၂ Â ၃ ☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး Â	နွေရာသီမီးဘေးကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလှုံ့ဆော်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပါသည်။
၄	ဓမ္မစကူးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐၃ Â	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး Â စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးÂ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကလေးသူငယ်များအားယဉ်ကျေးလိမ္မာဖို့အတွက်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်
၅		၁ ☐ ၂☐ ၃☐	ပညာရေး ☐ ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း–ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု–လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့– ဥပမာ–အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့၊ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။ ။ကျေးရွာတွင်ဂေါပကအဖွဲ့၊ အရန်မီးသတ် တပ်ဖွဲ့၊ ဓမ္မစကူးအဖွဲ့၊ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့နှင့်ကျေးရွာလူ ငယ်အဖွဲ့ တို့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ကဏ္ဍပေါင်းစုံတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သော အဖွဲ့အစည်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့များ၏ အခက်အခဲနှင့်စိန်ခေါ်မှုများမှာ ငွေကြေးလိုအပ်မှုများရှိပါသည်။

(၄) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၄–၁) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား(၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု**	**မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ဧကအထက်	၈ဧကအထက်	၃ဧကအထက်	–
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်	ပျဉ်ထောင်	ထရံကာ	တဲအိမ်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု				
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်/ကိုင်း ဈေးဆိုင်	လယ်/ဈေးဆိုင်	လယ်	
အိမ်ထောင်စု–၁၇၅	၂၀	၂၂	၅၃	၈၀

ရင်းမြစ်…(၁)ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။ ။ကျေးရွာတွင် အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုနည်းပါးပါသည်။အလွန်အဆင်မပြေသောအိမ်ထောင်စုများပါသည်။အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု(၂၀)၊အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု (၂၂)၊မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၅၃)နှင့် အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၈၀)ရှိပါသည်။အဓိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ လယ်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ကုန်စုံဆိုင် အရောင်အဝယ်လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါသည်။

(၄-၂) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၄-၂-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၀	၄၆ %	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ကေအောက်(၁ ဟတ်တာထိ)			ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ကေမှ၅ကေကြား (၂ ဟတ်တာထိ)	၅၃	၃၀%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ကေ မှ ၁၂.၅ ကေ ကြား (၅ ဟတ်တာထိ)	၂၂	၁၃ %	အလယ်အလတ် တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ကေ အထက် (၅ ဟတ်တာနှင့်အထက်)	၂၀	၁၁ %	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း ၁၇၅		၁၇၅	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊(၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃)လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊(၄)ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်(အခက်အခဲ၊စိန်ခေါ်မှုနှင့်အခြား)။ ။ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ခြေ (၈၀) ရှိပြီး၊(၄၆ %)၊ ၂.၅ ကေ မှ ၅ ထေိမှာ (၅၃)ရှိပြီး (၃၀ %) ၊၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေကြားမှာ (၂၂)ရှိပြီး (၁၃ %) ရှိပြီး၊၁၂.၅ကေအထက်မှာ(၂၀)ရှိပြီး(၁၁%)ရှိပါသည်။ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်းမှာ (၁၇၅) အိမ်ထောင်ရှိပါသည်။

(၄.၂.၂) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၇) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧကအထွက်နှုန်း				အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု(နည်း၊သင့်၊များ) ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	
စပါး	၂၉၀	တင်း	၅၀	၈၀	၆၅	စပါးဈေးကောင်းလျှင်အကျိုးအမြတ်များပြီး၊မကောင်းလျှင်သင့်ပါသည်။
မတ်ပဲ	၂၉၀		၈	၁၅	၁၀	မတ်ပဲဈေးကောင်းလျှင်အကျိုးအမြတ်များပြီး၊မကောင်းလျှင်နည်းပါသည်။
မြေပဲ	၃၉		၂၀	၄၀	၃၀	ရာသီဥတုကောင်းမွန်ပါကမြေပဲအထွက်တိုးလျှင့်ဈေးကောင်းရ၍အကျိုးအမြတ်ရရှိပါသည်။

ရင်းမြစ်…(၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း–လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စုစုပေါင်း စပါး(၂၉၀)ဧကရှိပြီး၊အများဆုံး (၈၀) တင်း၊ အနည်းဆုံး(၅၀)တင်း၊ပျမ်းမျှ (၆၅)တင်း ထွက်ရှိပြီး၊စပါး ဈေးကောင်းလျှင် အကျိုးအမြတ်များပါသည်။စုစုပေါင်း မတ်ပဲ(၂၉၀) ဧက ၊အများဆုံး (၁၅)တင်း၊ အနည်းဆုံး(၈)တင်း ၊ပျမ်းမျှ(၁၀) တင်း

ထွက်ရှိပြီး၊ဈေးကွက်မရှိသည့် အတွက် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု နည်းပါသည်။ မြေပဲစိုက်ကေမှာ (၃၉)ကေရှိပြီး အများဆုံး(၄၀)တင်း၊အနည်းဆုံး(၂၀)တင်းနှင့်ပျမ်းမျှ(၃၀)တင်းထွက်ရှိပါသည်။

(၄-၃) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ဇယား(၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၆၈	၂၀၀
နို့စားနွား		
ကျွဲ	၁၁	၂၅
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၁	၁၀
သိုး		
ဝက်	၂၇	၃၃
ကြက်	၁၁၆	၁၀၈၃
ဘဲ	၆	၁၈
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		

ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊(၂)ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း–လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ခိုင်းနွား(၂၀၀)ကောင်နှင့်ကျွဲ(၂၅)ကောင်ရှိပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် အသုံးပြုပါသည်။ ဆိတ်(၁၀)ကောင်၊ဝက်(၃၃)ကောင်၊ ကြက်(၁၀၈၃)ကောင်၊ ဘဲ(၁၈)ကောင်ရှိပြီး မိသားစုဝင်ငွေရရှိနိုင်ရန် မွေးမြူကြပါသည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသော်လည်းနည်းပညာအထောက်အပံ့များလိုအပ်လျှက်ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄–၄) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

ဇယား(၉) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ(ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့်ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း/အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)နှင့်ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ				
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ပန်းရံလုပ်ငန်း				နိမ့်
၅	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး				
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ–လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၈		၈	နိမ့်

၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊သိုလှောင်ရေး				
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလု ပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းန ှင့်ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပညာရေး				
၁၃	ကျန်းမာရေး				
၁၄	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၅	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင် များ(အထက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများမှအပ)ဝါး/ထရံ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ – ၈				

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း–ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများမှာလက်လီလက်ကားကုန်စုံရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ကျပန်းအလုပ်သမားများ ပင်ဖြစ်ပါသည်၊အခြားအလုပ်များဆောင်ရွက်၍အသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုမရှိပါ။

(၅) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

(၅–၁) ဈေး

ဇယား(၁၀) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည်(မြို့/ရွာ)	**လက်ပံကွင်းဈေး**	**ထူးကြီးဈေး**
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် Â ၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင်အထက် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် Â ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၁မှ ၁၀၀ ☐ ၁၀၀ မိုင်အထက် ☐

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင် Â စက်ဘီး Â ဆိုင်ကယ် Â ကား/ထော်လာဂျီ ☐ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် Â လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် Â ကား/ထော်လာဂျီ Â ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် Â လှေ ☐ စက်လှေ ☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊လယ်သမား အုပ်စု၊အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာမှ(၅)မိုင်ကျော်ခန့် ကွာဝေးသော လက်ပံကွင်းဈေး ရှိပြီး၊စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်များဖြင့်သွားလာနိုင်ပါသည်။ လက်ပံကွင်းဈေးတွင် အစားအစာနှင့် လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ထူးကြီးဈေးတွင် စက်ကိရိယာများ၊အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းများနှင့် လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများကို စုံလင်စွာရရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှ(၂၁)မိုင်ကျော်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ဆိုင်ကယ်၊ကား/ထော်လာဂျီတို့ဖြင့် သွားရောက်ရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၅.၂) ကျေးရွာ၏ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ Â ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ Â	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံးÂ	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် Â ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက်☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ Â ၂ ☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ Â	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံးÂ	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် Â ၅-၁၀ မိုင် ☐

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
				၁၀မိုင်အထက်☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ Â ၂ ☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐	ကောင်း☐ သင့် ☐ ညံ့ Â	ပွင့်လင်း ရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံးÂ	ဝ–၁ မိုင် ☐ ၁–၅ မိုင် Â ၅–၁ဝ မိုင် ☐ ၁ဝမိုင်အထက်☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း – ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း – ၄၊ ကတ္တရာလမ်း –၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းမြေသားလမ်းနှင့်ချဉ်းကပ်လမ်းမှာလည်း ကောင်းမွန်မှုမရှိပါ။ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာလည်းအနည်းငယ် ပျက်စီးနေပါသည်။ကျေးရွာရှိလမ်းများအား ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးလျှင် ကုန်စည်စီးဆင်းမှု လွယ်ကူလာပြီး ကုန်စည်ပစ္စည်း သယ်ယူပို့ဆောင်မှု ကုန်ကျစရိတ် ပိုမိုသက်သာပြီး ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေးမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၅.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၁၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	Nearest townအကွာအဝေး (မိုင်)	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	Nearest townအကွာအဝေး (မိုင်)	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ Â	
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ Â	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအနေဖြင့်မြစ်ကြောင်းနှင့်ပင်လယ်ရေကြောင်းများအသုံးမပြုကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၁၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	ထွန်စက်	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၅၃	၇၃		၁			၂၇

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာမှ ရွှေကျင်ဈေး၊ မြန်အောင်ဈေး နှင့် အခြားနေရာများသို့ သွားလာရာတွင် အသုံးပြုသော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များမှာ စက်ဘီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ၊ကားနှင့်နွားလှည်းတို့ဖြစ်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၁၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	
ဆိုလာစနစ်	၆၈
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	
လေစွမ်းအင်	
ဇီဝလောင်စာ	
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင် သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၁၀၇

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မီးလင်းရေးအတွက် အသုံးပြုနေသော ဆိုလာစနစ်အရေအတွက်မှာ အိမ်ထောင်စု(၆၈)စု၊လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော အိမ်ထောင်စု မှာ (၁၀၇) စုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၅.၆) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၁၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ
အရေအတွက်	၁၁၇	၃၆	၃၃

ရင်းမြစ်… အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လူတိုင်းနီးပါး ဖုန်းဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ကြပါသည်။ ရေဒီယိုကို အနည်းငယ်သာအသုံးပြုကြပြီး တီဗွီများရှိကြပြီး သတင်းများနှင့် အစီအစဉ်များအား စိတ်ဝင်တစား ကြည့်ရှုကြပါသည်။ အင်တာနက်လိုင်းမှာ အသင့်အတင့်သာ ကောင်းမွန် ပါသည်။

(၆) ပညာရေး

(၆.၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၁၆) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၂၀	၁၉	၃၉
အလယ်တန်း	၂၄	၂၅	၄၉
အထက်တန်း	၉	၁၆	၂၅
တက္ကသိုလ် /ကောလိပ်		၇	၇

ရင်းမြစ် … (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင်**"ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး"** ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို **အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်**အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းတက်နှုန်းမှာ မူလတန်းအဆင့် ကျား(၂၀)ဦး၊မ(၁၉)ဦး စုစုပေါင်း(၃၉)ဦး၊ အလယ်တန်းကျား(၂၄)ဦး၊မ(၂၅)ဦး စုစုပေါင်း(၄၉)ဦး၊ အထက်တန်း ကျား(၉)ဦး၊မ(၁၆)ဦး စုစုပေါင်း(၂၅)ဦးနှင့် တက္ကသိုလ် ကောလိပ်တွင် မ(၁၂)ဦး၊လက်ရှိ ပညာသင်ကြားနေဆဲဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆.၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၁၇) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း Â မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ)☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ)☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလွန် ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် Â	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ၂၀ ၊ ၄ ၂၀ မိုင် အထက် ☐			၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင်မှ၂၀မိုင်☐ ၂၀ မိုင်အထက်☐			၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐		
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် Â စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐			ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐			ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်း ဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၁၈၀၀' x ၃၀'								
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း☐ သင့် Â ညံ့☐			ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐			ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐		
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်Â မလုံလောက်ပါ ☐			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့်Â ညံ့ ☐ မရှိ☐			ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐		
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် Â တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐		
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၂	၃	၅						
ကျေးရွာခန့်									

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အအုံ အားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို** ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းအခြေအနေမှာ မူလတန်းအဆင့်ရှိပြီး ကျေးရွာမှ သွားရသည့် အကွာအဝေးမှာ (၁)မိုင်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသား/သူများမှာ ကျောင်းသို့ခြေလျင်ဖြင့် သွားရောက်ပညာသင်ကြားကြကြောင်း၊စာသင်ကျောင်း(၁)ဆောင် ရှိပြီး၊အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့်သာရှိကြောင်း၊ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ လုံလောက် မှု ရှိကြောင်း၊

ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေမှာအသင့်အတင့်ရှိပြီး တစ်လတစ်ကြိမ် ကျောင်းအာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု များရှိကြောင်း၊အစိုးရခန့် ကျောင်းဆရာ/ဆရာမစုစုပေါင်း ဆရာ/မစုစုပေါင်း (၅)ဦး ရှိပြီး၊ ကျေးရွာခန့် ဆရာ/မ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ပညာရေးကို ကျေးရွာမှ(၅)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသောလက်ပံ့ကွင်းကျေးရွာသို့သွားရောက်ပညာသင်ယူနေကြရကြောင်းလေ့ လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၇) ကျန်းမာရေး

(၇.၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၁၈) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့်☐	နိမ့် Â	မရှိ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်☐	နိမ့် Â	မရှိ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် Â	မရှိ☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ Â
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့် ☐	မရှိ Â
၆	တီဘီ	မြင့်☐	နိမ့် Â	မရှိ☐
၇	ဆီးချို	မြင့်☐	နိမ့် Â	မရှိ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့်☐	နိမ့် Â	မရှိ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ Â
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်☐	နိမ်☐	မရှိ Â
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ Â

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊သွေးလွန် တုပ်ကွေးရောဂါ၊ ဆီးချိုရောဂါ၊ငှက်ဖျားရောဂါ၊ဆီးချိုရောဂါ၊သွေးတိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

အဟာရချို့တဲ့မှုရောဂါ၊တီဘီရောဂါ၊ အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)ရောဂါနှင့် အခြားကူးဆက်နိုင်သော ရောဂါများသည်ရောဂါများသည် ဖြစ်ပွားမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၇.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၁၉) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	**ရှိ**	**မရှိ**
၁	အဆုတ်ရောဂါ	Â	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	Â	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	Â	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	Â	
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်	Â	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသို့လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)ပိုး ရောဂါ၊ ပိုလီယိုရောဂါ၊ ဂက်သက်ရာဂါ၊ အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှုတို့အား ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်

ရက်အလိုက် လာရောက်ထိုးနှံပေးပြီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်များ မေးခိုင်ကာကွယ်ဆေး အား(၁)လ တစ်ကြိမ် လာရောက်ထိုးနှံပေးပါသည်။ ကျေးရွာမှုစုပေါင်း၍ ကျောင်းသားများအား အာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု အစီအစဉ်များ ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၇.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၂၀) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် Â ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် □ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် □	ရှိ □ မရှိ Â
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် □ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် Â ၁၀ မိုင်အထက ၄	ရှိ □ မရှိ Â
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် □ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် □ ၁၀ မိုင်အထက် Â	ရှိ Â မရှိ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနသို့သွားရန်(၃)မိုင်၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့သွားရန် (၁၀)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပြီး မြို့နယ်ဆေးရုံသို့သွားရန်(၁၀) မိုင်အထက် ကွာဝေးပါကြောင်း၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ နှင့် တိုက်နယ်ဆေးရုံတွင် အခန်းကုတင် လုံလောက်မှုမရှိကြောင်း ၊ မြို့နယ်ဆေးရုံတွင်သာအခန်း ကုတင်လုံလောက်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၇.၄) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၇.၄.၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၂၁) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	ရေ အရည်အသွေး	လုံလောက် မှု (မိုး၊ဆောင်း ၊နွေ)
ရေတွင်း	၂၀	ကောင်း Â သင့်□ ညံ့□	နွေ Â မိုး Â ဆောင်း Â
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၅၀	ကောင်း Â သင့်□ ညံ့□	နွေ Â မိုး Â

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	ရေ အရည်အသွေး	လုံလောက် မှု (မိုး၊ဆောင်း ၊နွေ)
			ဆောင်း Â
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၉၅	ကောင်း Â သင့်□ ညံ့□	နွေ Â မိုး Â ဆောင်း Â
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
မြစ်/ချောင်းရေ		ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
ရေကန်		ကောင်း□ သင့်□ ညံ့□	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
စိမ့်စမ်းရေ	၁၀	ကောင်း□ သင့် Â ညံ့□	နွေ □ မိုး Â ဆောင်း Â

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊

အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေရရှိမှု အခြေအနေမှာ အိမ်ထောင်စု အများစုသည် ရေတွင်း၊အဝီစိတွင်း/စက်တပ်၊တုံကင် သုံးစွဲလျှက်ရှိကြောင်းနှင့် အဝီစိ/စက်တပ်ရေကိုအသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စုမှာ နည်းပါးပြီး စိမ့်စမ်းရေအသုံးပြုသူ အိမ်ထောင်စု(၁၀)စု ရှိကြောင်းနှင့် သောက်သုံးရေရရှိမှု အနေဖြင့် နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းသုံးရာသီလုံး ရေလုံလောက်မှုရှိပြီး သောက်သုံးရေ အနေဖြင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၇.၄.၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၂၂) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၇၈
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၆၇
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	၃၀

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ယင်လုံ အိမ်သာကို သုံးစွဲသူ(၇၈)ဦး၊ တွင်း/ဇလား အိမ်သာအသုံးပြုသောအိမ်ထောင်စု(၆၇)စုရှိပြီး အချို့သော အိမ်ထောင်စုများမှာ အခြားအိမ်ထောင်စု များ၏ အိမ်သာများတွင် ပေါင်းစပ်အသုံးပြုခြင်းမရှိသည့်အတွက် စနစ်တကျသုံးစွဲမှု ရှိကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိ ရပါသည်။

(၈) ဘေးအန္တရာယ် ထိခိုက်မှုအခြေအနေများ

ဇယား (၂၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များ အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ရှိနိုင်မှုအခြေအနေရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	(မရှိ)
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	(မရှိ)
၃	ရေကြီးခြင်း	ရေကြီးခြင်းများဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိပါသည်။

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ရှိနိုင်မှုအခြေအနေရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	ရံဖန်ရံခါ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	(မရှိ)
၆	မုန်တိုင်း	ရံဖန်ရံခါ
၇	လျှေင်	(မရှိ)
၈	မီးဘေး	(မရှိ)
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	(မရှိ)
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	(မရှိ)
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	(မရှိ)
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	(မရှိ)
၁၃	တီဘီရောဂါ	(မရှိ)
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	(မရှိ)
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	(မရှိ)
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	(မရှိ)
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	(မရှိ)
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	(မရှိ)

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ထိခိုက်မှု အနေဖြင့် ရေကြီးခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်တတ်ပြီး ရံဖန်ရံခါမိုးခေါင်ခြင်းနှင့်မုန်တိုင်း အန္တရာယ်ကျရောက်ကြောင်း၊ တွေ့ရှိရပါသည်။ အခြားဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခြင်းမရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းမှု အခြေအနေ

ဇယား (၂၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	အန္တရာယ်ရှိမှု(နိမ့်၊ လတ်၊မြင့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	လတ်	မြေဆီသြဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်
အပင်မျိုးစိတ်များ	လတ်	
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	ရေအရင်းအမြစ်အားလိုသလိုအသုံးပြုနိုင်
ငါးမျိုးကွဲများ	လတ်	ငါးမျိုးကွဲများအလွယ်တကူမရရှိနိုင်ပေ
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်အခြေအနေများ အနေဖြင့်မြေဆီသြဇာအခြေအနေ၊အပင်မျိုးစိတ်များ၊ငါးမျိုးကွဲများအန္တရာယ်ကျနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့် ရှိနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရေအရင်းအမြစ်နှင့်အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများမှာပတ်သက်၍ အန္တရာယ် ကျရောက်မှုအခြေအနေမရှိပါကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁၀) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၂၅) ကျား – မ ရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ Â	မရှိ ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ Â	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ် ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၂)

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**အဆောက်အဦး**					
	❖ ရွာချင်းဆက်လမ်း မကောင်းခြင်း	❖ မြေသားလမ်း ဖြစ်နေခြင်း	❖ ကျောက်များအ လွယ်တကူရရှိခြင်း၊	❖ ငွေကြေးချို့တဲ့ခြင်း ❖ ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့်ချိတ် ဆက်မှုအား နည်းခြင်း	❖ ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီးကျေး ရွာချင်းဆက်လမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရေး စီမံချက်ရေးဆွဲ ဆောင် ရွက်ခြင်း ကျေးရွာမှ လုပ်အား ထည့်ဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	❖ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ချောင်းကျောက်ခင်း ခြင်းလုပ်ငန်း

	❖ ရွာချင်းလမ်းပေါ်ရှိ ချောင်းကူးတံတား မကောင်းခြင်း	❖ ကွန်ကရစ်တံတား ဖြစ်ပါသော်လည်း ဘေးနံရံများပြိုကျ နေခြင်း	❖ ကျောက်၊သဲများ အလွယ်တကူရရှိခြင်း၊	❖ ငွေကြေးချို့တဲ့ခြင်း ❖ ဌာနဆိုင်ရာ များနှင့်ချိတ် ဆက်မှုအား နည်းခြင်း	❖ ကျေးရွာရှိကော်မတီ များမှဌာနဆိုင်ရာများ အလှူရှင်များနှင့်ပူး ပေါင်း၍ကွန်ကရစ် တံတားတည်ဆောက် ခြင်း	❖ ကွန်ကရစ်တံတည်း တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်း

	❖ ဆိုလာမီးအိမ်တိုင်း အသုံးမပြုနိုင်ခြင်း	❖ အသိပညာများ၊ဗဟုသုတ များနည်းပါးခြင်း၊ ကျောင်းသား/သူများ အတွက်စာဖတ်ရန် အလင်းရောင်အလင်း ရောင်ကောင်းစွာမရ ရှိခြင်း	❖ ကျေးရွာမှငွေကြေး အနည်းငယ်စိုက် ထုတ်နိုင်ခြင်း	ကျေးရွာသည်မြို့နှင့် အလွန်ဝေကွာနေ ခြင်း၊ကော်မတီများမှ ဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်အား နည်းခြင်း	❖ ကျေးရွာကော်မတီ များမှဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်ချိတ်ဆက် ၍ ဆိုလာမီးရရှိ အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း	❖ ဆိုလာမီးလင်းရေး လုပ်ငန်း
	စိုက်ပျိုးရေး(သီးနှံ)					
	❖ စိုက်ပျိုးသီးနှံ များမျိုးကောင်းမျိုး သန့်များမရရှိခြင်း	❖ ကျေးရွာတွင်မျိုး ကောင်းမျိုးသန့်မရှိ သဖြင့်အခြားဒေသမှ သွားရောက်ဝယ်ယူ ရခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာနသို့ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင် ခြင်း	❖ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း များဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်ချိတ်ဆက်မှုအား နည်းခြင်း	❖ မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်း များ၏အကူအညီဖြင့် အရေးကြီးသောသွင် အားစုများလက်လှမ်း မှအောင်ချိတ်ဆက် ခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးသီးနှံများမ ျိုးကောင်းမျိုးသ န့်ရရှိအောင်ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း
	❖ သီးနှံအထွက် နှုန်းလျော့ခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးမြေလုံ လောက်စွာရှိခြင်း	❖ မြေဆီလွှာများပျက် စီးလာ၍သီးနှံအထွက် နှုန်းလျော့ကျခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဗဟုသုတ ရရှိရန်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက် ပေးခြင်း	❖ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင် ရာနည်းပညာဗဟု သုတရရှိရန်သင် တန်းများဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျန်းမာရေး						
	❖ ကျန်းမာရေးအသိပညာမရှိခြင်း	❖ ယင်လုံအိမ်သာများစနစ်တကျသုံးစွဲမှုမရှိခြင်း	❖ ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေးဌာနမရှိသော်လည်းအခြားကျေးရွာရှိကျန်းမာရေးဌာနသို့အလွယ်တကူသွားရောက်နိုင်ခြင်း	❖ ကျေးရွာသူ/သားမှာကျန်းမာရေးလေ့လာရန်အားနည်းခြင်း၊အချိန်မပေးနိုင်ခြင်း	❖ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးရန်	❖ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍အသိပညာပေးဟောပြောပွဲပြုလုပ်ရန်
	ပညာရေး					
	❖ ကျောင်းအားကစားကွင်းမရှိခြင်း	❖ ကျောင်းအားကစားပွဲများမကျင်းပနိုင်ခြင်း	❖ မြေနေရာအလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း	❖ ကျေးရွာသူ/သားများဆင်းရဲသူများသောကြောင့်ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြခြင်း	❖ မိဘဆရာအသင်း၊ရပ်မိရပ်ဖများနှင့်ဌာနဆိုင်ရာများပူးပေါင်း၍ကျောင်းအားကစားကွင်းရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်	❖ ကျောင်းအားကစားကွင်းရရှိရေးလုပ်ငန်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၈ခု ဖေဖော်ဝါရီလက ကျောက်တောင်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊